

Når udtalelsen foreligger, vil ministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 958

Til indenrigsministeren (27/7 98) af:

Svend Aage Jensby (V):

»Vil ministeren i forbindelse med spørgsmålet om valgret for personer, der opholder sig eller har opholdt sig i udlandet, oplyse,

1. om praksis med hensyn til optagelse på valglisten har været uændret før og efter udstedelsen af bekendtgørelse nr. 418 af 22. september 1980 og lov nr. 271 af 13. maj 1987, herunder om begrebet »bopæl« er undergået en ændret fortolkning,
2. om fortolkningen af begrebet »bopæl« i tidens løb har været påvirket af, om en person, der ønskede at blive optaget på valglisten, ikke var fuld skattepligtig til Danmark, men dog havde væsentlig tilknytning her til landet, og
3. om personer, der efter udstedelsen af bekendtgørelse nr. 418 af 22. september 1980 fraflyttede Danmark, har haft krav på og fortsat har krav på at blive orienteret om, under hvilke betingelser valgretten vil kunne bevares?«

Begrundelse

En besvarelse af de rejste spørgsmål skønnes at være af interesse for en række i udlandet boende danske statsborgere.

Svar (17/8 98)

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Ifølge grundlovens § 29, stk. 1, er fast bopæl i riget en af betingelserne for valgret til Folketinget. Personer, der opholder sig (bor) i udlandet, skal derfor have bevaret en ganske særlig tilknytning til riget, for at de, uanset udlandsopholdet, kan anses for at have fast bopæl i riget i grundlovens forstand. Reglerne om, hvilke personer der uanset ophold i udlandet anses for at have bevaret en sådan ganske særlig tilknytning til riget, indeholdes i § 2 i folketingsvalg-

loven (lovbekendtgørelse nr. 488 af 11. juni 1997).

Bestemmelsen i den gældende folketingsvalglovs § 2, stk. 1, (diplomareglen) og den tilhørende ægtefælleregel, jf. lovens § 2, stk. 3, nr. 1, hidrører fra en lovændring i 1970, mens reglerne i gældende lovs § 2, stk. 2, med tilhørende ægtefælleregel, jf. lovens § 2, stk. 3, nr. 1, blev indsat i loven ved en lovændring i 1980. Ved en lovændring i 1996 blev det bestemt, at ugifte samlevende skulle sidestilles med ægtefæller i relation til opfyldelse af bopælsbetingelsen for valgret uanset ophold i udlandet, jf. gældende lovs § 2, stk. 3, nr. 2.

Ifølge folketingsvalglovens § 3 er det en betingelse for at udøve valgret, at man er optaget på valglisten. Personer, der er tilmeldt et dansk folkeregister, og som i øvrigt opfylder valgrets-betingelserne (dansk indfødsret, fyldt 18 år, ikke under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6), optages automatisk på valglisten, jf. lovens §§ 15, 18 og 19, mens personer, der har valgret uanset udlandsophold, og som i forbindelse med udrejsen er frameldt folkeregistret, kun optages på valglisten efter anmodning, jf. lovens § 16.

Anmodning om optagelse på valglisten skal indgives til den kommune, hvor den pågældende senest har været tilmeldt folkeregistret. I tilfælde, hvor der efter de oplysninger, der skal meddeles i forbindelse med anmodning (ansøgning) om optagelse på valglisten, er tvivl om, hvorvidt den pågældende opfylder betingelserne for valgret uanset udlandsophold, samt i alle tilfælde, hvor udlandsopholdet har været i mere end 4 år, videresender kommunalbestyrelsen ansøgningen til Valgrets-nævnet, der træffer endelig administrativ afgørelse om, hvorvidt betingelserne for valgret uanset udlandsophold er opfyldt, jf. lovens § 16, stk. 2, og § 17, stk. 4.

Vedrørende de enkelte delspørgsmål kan i øvrigt oplyses følgende:

Ad 1. Praksis med hensyn til optagelse af udlandsdanskere på valglisten blev ændret efter (lov)bekendtgørelse nr. 418 af 22. september 1980, der indeholdt den ovenfor omtalte lovændring i 1980 (lov nr. 145 af 30. april 1980 om ændring af lov om valg til Folketinget), idet lovændringen indebar en udvidende fortolkning af begrebet »fast bopæl i riget« og dermed en udvidelse af den personkreds, der har valgret uanset udlandsophold. I lov nr. 271 af 13. maj 1987 om valg til Folketinget opretholdtes